

Instructions for authors, subscriptions and further details:

<http://brac.hipatiapress.com>

Llum BCN Festival d'Arts Lumíniques, 2020.

Teresa Pera Hospital

1) Artista y profesora asociada de la Universidad de Barcelona

Date of publication: June 3rd, 2021

Edition period: February 2021 - June 2021

To cite this article: Pera Hospital, T. (2021). Llum BCN Festival d'Arts Lumíniques, 2020. *Barcelona, Research, Art, Creation*, 9(2), pp. 214-221.
doi: 10.17583/brac.2021.7849

To link this article: <http://dx.doi.org/10.17583/brac.2021.7849>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

The terms and conditions of use are related to the Open Journal System and to [Creative Commons Attribution License \(CC-BY\)](#).

(Recibido: 2 marzo 2021; Aceptado: 24 marzo 2021; Publicado: 3 junio 2021)

Review

Convivències Nocturnes: Alteració i Subversió de la Llum a l'Espai Públic

Els dies 15, 16 i 17 de febrer de 2020 el barri del Poblenou de Barcelona va acollir la novena edició del Festival Llum BCN. Cita anual consolidada, on la llum esdevé l'element transformador de la ciutat. Aglutina artistes, dissenyadors, tècnics, veïns, teixit social, escoles, (etc.) oferint un marc d'intercomunicació incandescent. 57 espais transformats gràcies a la llum, les imatges, el so, i la tecnologia.

La ciutadania participa activament de l'esdeveniment, on es juxtaposen festivitat, art, passeig, innovació, espai públic, i coneixement. Públic i obres escurcen distàncies a través del passeig -a peu-, recuperant la nit, la ciutat, i un cert posat del qui no sap que n'espera.

S'atenuen fanals, focus i aparadors. Es talla el trànsit. S'atura tot el que pugui interrompre la interacció amb les instal·lacions, potenciant que les intervencions -la majoria de les quals de caràcter efímer i *site-specific*,- redefeixin camins de trànsit i noves mirades.

Tots aquells elements que pretenen protegir, senyalar o guiar als ciutadans durant la nit, cedeixen protagonisme als sistemes lumínics dissenyats per alterar i/o subvertir l'espai públic buscant estimular el pensament crític dels espectadors noctàmbuls interpel·lats.

L'espectador va descobrint les instal·lacions durant el passeig, però també aquestes instal·lacions van re-descobrint espais i llocs -potser habituals-presentats amb una realitat alterada que interromp la quotidianitat urbana.

Les escoles d'art, il·luminació, disseny i arquitectura tenen un paper molt important dins del festival des de la tercera edició del Llum BCN. Aquesta és una de les característiques que el fan únic si es compara amb d'altres festivals de la llum d'àmbit internacional. L'oportunitat que brinda el festival als artistes novells és un mode de col·laboració que any rere any, ha demostrat ser un mètode fructífer.

Les instal·lacions dissenyades expressament en el context del festival, possibiliten que els alumnes experimentin in situ els seus propis projectes,

professionalitzin el muntatge i treballin en equip. Com a contingut a destacar d'aquesta edició -a part dels criteris artístics i tècnics-, s'hi afegeix el de la sostenibilitat. Des del festival es vetlla procurant l'eficiència energètica i la cura dels residus de totes les propostes d'ara i en endavant.

El festival proposa a través de la seva web ([Ajuntament de Barcelona, s.f.](#)) començar la ruta de les instal·lacions artístiques de les escoles pel carrer d'Àlaba, amb la instal·lació *Eòlica* de l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya, i acabar al carrer Castella amb *Lluman: Lighting Nature* de l'escola IED Barcelona-Escola Superior de Disseny. La mateixa ruta ens servirà per descobrir també les propostes dels artistes de més renom.

Cal destacar també la incorporació d'un nou espai anomenat Àgora, que neix amb la voluntat de ser un centre neuràlgic per fomentar l'experiència participativa entre artistes, col·laboradors i públic.

En aquesta última edició del festival, comissariat per la dissenyadora Maria Güell, i que ha comptat també amb l'assessorament de José Luis de Vicente i Oriol Pastor, s'han acollit un total de 42 instal·lacions lumíniques que converteixen el barri de Poblenou en un terreny experimental i multidisciplinari. 17 dels muntatges provenen de les escoles que s'afegeixen al recorregut cohabitant amb les creacions d'artistes consolidats nacionals i internacionals.

Artistes amb trajectòries destacables com Julio Le Parc, ([Le Parc, 2020](#)) pioner en l'art cinètic i lumínic presenta a la façana del Disseny HUB, *Methamorfosis*, (Imatge 1) una projecció executada partint de la superposició d'altres obres de l'artista. L'Estudi Antoni Arola, ([Arola, 2020](#)) enguany participa amb dues propostes *Fiat Lux*, (Imatge 2) instal·lació on la llum es converteix en material constructiu il·lusori i *Làser II* (Imatge 3) ([Arola, 2021](#)) un potent làser verd que travessa diferents carrers de la ciutat i vertebrava el Festival.

Obres itinerants com la de Luke Jerram ([Jerram, 2020](#)), *Museum of the Moon*, (Imatge 4) que s'ha pogut veure suspesa sobre el Llac del Disseny Hub o la proposta de Tundra, ([Tundra, 2020](#)) *The Day we Left Fields*, una instal·lació audiovisual immersiva inspirada en l'entorn natural i el paisatge (Imatge 5). També Kurt Hentshläger, Alba G. Corral, estudis creatius com Ouchhh, o Protapixel, L'Escola Massana, la Facultat de Belles Arts, (Figura 6). L'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, o l'Institut del teatre, donen forma a aquest museu a l'aire lliure.

“Les accions no són absurdes ni estèrils si es confia en la seva germinació, encara que s'ignori el quan i el com” diu Josep Maria Esquirol. Llum BCN

és un festival inclúsiu que s'ha fet un lloc al calendari, que provoca el desig de conèixer, i que any rere any ha aconseguit afermar un públic heterogeni cada vegada de mirada més ample.

Amb la perspectiva que ens dona aquest 2020 ple de contradiccions, canvis, incerteses i mal estar, i a pesar que la cultura ha sofert tantes restriccions i cancel·lacions, esperem que amb totes les mesures sanitàries necessàries per evitar contagis, puguem seguir gaudint de la bona salut del festival Llum BCN, el necessitem més que mai.

Imatge 1. Julio Le Parc. Methamorfosis, 2020. Fotografia: Sandra López i Zaira Escamilla

Imatge 2. Estudi Antoni Arola. Fiat Lux, 2020. Fotografia: Zaira Escamilla

Imatge 3. Estudi Antoni Arola. Làser II, 2020 i Nueveojos. Casacada de llum, 2020.
Fotografia: Sandra López i Zaira Escamilla

Imatge 4. Luke Jerram. Museum of the moon, 2020. Fotografia: Sandra López i Zaira Escamilla.

Imatge 5. Tundra. The day we left fields, 2020. Fotografia: BCN Llum

Referències

- Ajuntament de Barcelona, Institut de Cultura. (s.f.). *Llum BCN*.
<https://www.barcelona.cat/llumbcn/es/installacions.php>
- Esquirol, J.M. (2015). *La resistència íntima: Assaig d'una filosofia de la proximitat*. Quaderns Crema.
- Arola, A. (20 de març de 2020). *Estudi Antoni Arola*.
<http://www.estudiantoniarola.com/es/entrada/fiat-lux>
- Arola, A. (21 de gener 2021). *Estudi Antoni Arola*
<http://www.estudiantoniarola.com/es/entrada/laser-2>
- Le Parc, J. (19 de febrer de 2020). *Julioleparc.org*.
<http://www.julioleparc.org/textes.html>
- Jerram, L. (21 de febrer de 2020). *my-moon.org*. <https://my-moon.org/>
- Tundra. (20 de març de 2020). *wearwtundra.org*.
<http://wearetundra.org/dwlf#dwlf5>